

Kiáltványtervezet a kultúra területén dolgozókhöz

2021. április 13. – írta: Zita Holbourne¹

A Covid-19 pandémia a világ minden részén rendkívüli hatást gyakorolt a közművelődésre, és aránytalanul nagy negatív kimenetekkel járt az itt tevékenykedők számára. Mikor szembesülnek a csökkenő bevételekkel, a választott vezetők gyakran kényszerszabadságot adják vagy „nem fontosként” elbocsátják a szektorban dolgozó közalkalmazottakat. Holott ők azok, akik biztosítják az állami múzeumaink működését, katalogizálják és tanulmányozzák a történelmünket, és gondozzák a könyvtárainkat. Ez a tevékenység alapvető fontosságú egy virágzó társadalomban, és túl gyakran elfeledkeznek róla, ha a gazdaság lefelé pörgő spirálban van.

A pandémia tovább súlyosbította a már meglévő, a kultúra területén dolgozó színesbőrűeket, nőket és bevándorlókat érő diszkriminációt, akik az elsők, akiket elbocsátással vagy kényszerszabadsággal fenyegetnek. Sok önfoglalkoztató kulturális dolgozó veszítette el teljesen és drámaian minden munkáját az előrelátható jövőre nézve. A nyilvánosság rádöbben, hogy az elszigeteltség idején mennyire elszegényíti az életünket a művészetek és kultúra hiánya.

A kulturális intézmények és munkahelyek országos és helyi korlátozások miatti szükséges bezárása közvetlen hatást gyakorolt a dolgozókra, úgymint a zenészekre, művészekre, színészekre, előadóművészekre, filmkészítőkre, oktatási vezetőkre és társadalmi vagy közösségi szinten tevékenykedő munkavállalókra, valamint azokra a szélesebb értelemben vett kultúrában dolgozókra, akikkel kapcsolatban állnak. A kulturális szolgáltatások nyújtása alapvető az emberiség számára, és kulcsszerepet játszik a pandémiából való kilábalásban és felgyógyulásban, valamint az emberi jogokról, egyenlőségről, igazságosságról és sok egyébről folytatott eszmecsereben. A művészetek és a kultúra képesek összehozni az embereket, lebontani a korlátokat, gyógyítani, platformot biztosítani fontos viták lebonyolításához, vagy arra, hogy egyszerűen megörvendeztessenek, szórakoztassanak és ellazítsanak bennünket. Az ágazat a gazdaságnak is nagy előnyére van, és így kulcs-összetevője a valódi gazdasági kilábalásnak.

Olyan zéró Covid-19 stratégiára van szükség, amely előrevisz bennünket és senkit sem hagy hátra, előmozdítja és befogadja az egyenlőséget, és nem hirdeti a „szokásos üzletmenethez” való visszatérést a politikai, gazdasági és kulturális hajtóerők tekintetében; ahol minden hang megszólalási lehetőséget kap, és mindenki művészetét befogadják. Bár az emberek bevonása és részvétele szempontból multikulturális, ez az ágazat is terepe lehet az intézményi és rendszerszintű diszkriminációnak. A nyitott és befogadó kulturális szolgáltatások minden

---

¹ A PSI – Public Services International egy 154 országban 30 millió munkavállalót képviselő, több, mint 700 szakszervezetet tömörítő globális szakszervezeti föderáció. Az ő hangjukat juttatjuk el az ENSZ-hez, az ILO-hoz, a WHO-hoz, és egyéb regionális és globális szervezetekhez. Védjük a szakszervezetek és a dolgozók jogait, és a minőségi közszolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférésért küzdünk. A PSI tiszteletben tartja az Európai Unió adatvédelmi előírásait. Ha szeretné megtekinteni, aktualizálni vagy törölni bármely kapcsolattartási adatát, kérjük, olvassa el az [adatvédelmi tájékoztatónkat](#), vagy vegye fel velünk a kapcsolatot a privacy@world-psi.org címen. A levelezőlistánkra [itt](#) iratkozhat fel.

közösségekben és társadalomban létfontosságúak a demokrácia jövőbeni egészsége szempontjából.

A válságot, mellyel a kulturális ágazat most szembenéz, a több, mint egy évtizedes megszorítások hatásának a kontextusában kell értelmezni, mikor az elvonások megtizedelték a szektort, és elmélyítették a diszkriminációt. Miközben sürgős lépések szükségesek a kormányzatok részéről az ágazat fenntartása érdekében és annak biztosítására, hogy munkakörétől függetlenül minden kulturális dolgozó megkapja a pandémia túléléséhez szükséges gazdasági és társadalmi támogatást, egyszersmind egy előremutató helyreállítási stratégiára és egyenlőségen alapuló védelemre is szükségünk van a további megszorítások ellen.

Tiltakozunk a kultúra árucikké tétele és a határok ellenőrzése ellen, amely korlátozza a közösségek között kulturális kapcsolódásokat. Visszautasítjuk a dolgozók bizonytalan helyzetben tartását az ágazatban, és szorgalmazzuk a beruházásokat és az általános hozzáférést. A kulturális dolgozók nem lehetnek a költségvetési megszorítások és meggondolatlan politikai döntések által okozott válság áldozatai. A közös kezdeményezésünk kiindulópontja a dolgozók megvédése és a munkahelyek biztonságának a biztosítása.

Követeléseink és a jövőt célzó stratégiai céljaink a következők:

- i. Szélesíteni kell a társadalom minden szegmensének részvételét a jelentéssel bíró kulturális demokrácia megteremtésében;
- ii. Méltósággal vállalható munkakörülményeket kell teremteni, beleértve a szerződéses juttatások és feltételek módosítását, hogy véget lehessen vetni a bizonytalan és rendszertelen munkavégzésnek, és tisztességes nyugdíjakat, betegállományt és fizetett szabadságot lehessen ajánlani, az önfoglalkoztató kulturális dolgozókat pedig a szakszervezeteknek kell képviselnie;
- iii. Meg kell szüntetni a kulturális dolgozók alacsony és egyenlőtlen bérezésen keresztül történő kizsákmányolását; a pandémia idején pénzügyi támogatást követelünk a dolgozóknak, beleértve a megemelt munkanélküliségi biztosítást, és segítséget az alapvető igények – úgymint élelem és lakhatás – kielégítéséhez;
- iv. A kulturális dolgozókat el kell ismerni, és kollektív szerződéseket kell kötni az őket foglalkoztató kulturális intézményekkel;
- v. Az államilag finanszírozott pandémiás helyreállítási alapokat olyan módon kell elosztani, amely nem függ karitatív szervezetektől, és nem is ők osztják el azokat;
- vi. Jól megalapozott finanszírozást kell teremteni a művészeknek, valamint a kulturális dolgozók szakmai fejlődéséhez és képzési terveik megvalósításához;
- vii. Egyetemesen biztosítani kell a munkáltatók felelősségét, és zéró toleranciát kell alkalmazni a diszkriminatív politikákkal szemben, hogy a dolgozók úgy érezzék, szívesen fogadják őket az ágazatban, bármilyen háttérből jöjjenek is;
- viii. Ki kell szélesíteni a határokon átnyúló munkalehetőségeket a pénzügyileg diszkriminatív munkaerőpiaci gyakorlat, a rasszista bevándorlási politika, és a kulturális dolgozóktól megkövetelt fizetett vízumok megszüntetésén keresztül;
- ix. Többet kell investálni és jobb kapcsolatokat kell kialakítani a marginalizált és szegény közösségekkel, amelyek korlátozottan, vagy egyáltalán nem férnek hozzá a kulturális eseményekhez és tevékenységekhez;

- x. Dekolonizálni kell a kulturális szektort, és csökkenteni kell a nyugati művészeti formák indokolatlan túlsúlyát;
- xi. Olyan jogi struktúrákat kell létrehozni, amelyek biztosítják és megvédik a kulturális ágazatban dolgozók emberi jogait, és
- xii. A fiatalokra kell koncentrálni: a közművelődés területén lényegi fontossággal bír fiatal szakszervezeti képviselők toborzása és megtartása; az ő kreativitásuk és növekedésük a jövő nemzedékekbe való beruházást jelent.

A kulturális dolgozók segítenek nekünk megóvni a múltat, megvizsgálni, kik vagyunk, és elképzelni, hogy mivé lehetünk; megérdemlik, hogy elismerjük a társadalomhoz tett különleges és kritikus fontosságú hozzájárulásukat, és hogy méltósággal kezeljék őket a munkahelyen. Ha a társadalmunkat fel akarjuk emelni, és értelmes jövőt akarunk építeni, különleges intézkedéseket kell tennünk a pandémia által a kulturális szektorban végzett rombolás helyreállítása érdekében.